

Ο γραπτός λόγος και ο ρόλος της μη λεκτικής επικοινωνίας στην ποιμαντική (Πρωτοπρεσβύτερος Χρήστος Αιγίδης)

/ [Πεμπτούσία](#)

[Προηγούμενη δημοσίευση: <http://bit.ly/2eQLlyf>]

Τη γραπτή επικοινωνία στον χώρο της Εκκλησίας τη συναντάμε από πολύ νωρίς με τη συγγραφή των βιβλίων της Παλαιάς Διαθήκης από τους Προφήτες. Το πρόσωπο εκείνο που ουσιαστικά καθιέρωσε τον τρόπο της γραπτής επικοινωνίας, υπήρξε ο Απόστολος Παύλος (5 - 68 μ. Χ) . Για να καταλάβουμε τον λόγο που ο Απ. Παύλος χρησιμοποίησε τα γραπτά κείμενα ας σημειώσουμε τα εξής: Ο Απ. Παύλος όργωσε τον τότε γνωστό κόσμο με σκοπό να μεταφέρει το μήνυμα του Ευαγγελίου. Δημιούργησε τις κατά τόπους Εκκλησίες όπως της Θεσσαλονίκης, της Κορίνθου και άλλες.

Ο τρόπος με τον οποίο ο Παύλος επικοινωνούσε με τους Χριστιανούς των περιοχών που πέρασε ήταν να τους στέλνει επιστολές. Μέσα από τις επιστολές ο Παύλος απαντούσε στα διάφορα ερωτήματά τους, έδινε λύσεις στα διάφορα προβλήματα που προέκυπταν και κυρίως ενίσχυε την Πίστη τους. Οι 14 Επιστολές που στάλθηκαν από τον Απ. Παύλο σε διάφορα μέρη της εποχής εκείνης συμπεριελήφθησαν στον Κανόνα της Αγίας Γραφής. Το ίδιο ισχύει και για τα 4 Ευαγγέλια που καταγράφονται πολύτιμες πληροφορίες για τη ζωή και το έργο του Ιησού από τους Ευαγγελιστές και αποτελούν μέχρι και σήμερα τη βασική διδασκαλία της Εκκλησίας μας.

Όσον αφορά τη σημερινή πραγματικότητα της επικοινωνίας των Κληρικών μέσα από τον γραπτό λόγο, αναφέρουμε πως είναι όντως πολύ διαδεδομένος. Ένα παράδειγμα που συναντάμε σχεδόν σε όλες τις Ενορίες είναι η ύπαρξη του πίνακα ανακοινώσεων στους οποίους ο Ιερέας αναρτά τις διάφορες ανακοινώσεις που έχει ως σκοπό να ενημερώνονται οι Ενορίτες για τις δραστηριότητες και το πρόγραμμα της Ενορίας. Επίσης, πολλές Ενορίες χρησιμοποιούν τις νέες τεχνολογίες και διαθέτουν Ιστοσελίδα και Ηλεκτρονικό Ταχυδρομείο και μέσω αυτών ενημερώνονται οι πιστοί.

Για το τέλος της ενότητας αυτής, άφησα την έκδοση φυλλαδίων ή περιοδικών έντυπης ή ηλεκτρονικής μορφής που εκδίδουν πολλές Ενορίες και Ιεροί Ναοί. Μέσα από τα έντυπα αυτά ενημερώνουν τους αναγνώστες για διάφορα Θεολογικά θέματα και γίνονται γνωστές οι δραστηριότητες και τα νέα της Ενορίας.

Μη Λεκτική Επικοινωνία

Η μη λεκτική επικοινωνία περιλαμβάνει όλα τα στοιχεία που σχετίζονται με την ανθρώπινη επικοινωνία και δεν εκφράζονται προφορικά ή γραπτά. Ίσως η μη λεκτική επικοινωνία είναι η πιο συχνή επικοινωνία που συναντάμε στην καθημερινότητα των ανθρώπων. Σε αυτού του είδους την επικοινωνία μεταβιβάζονται περισσότερο έννοιες παρά λέξεις. Η μη λεκτική επικοινωνία συντελείται με τις κινήσεις του σώματος, τις εκφράσεις του προσώπου και με όλα τα ανθρώπινα στοιχεία που γίνονται συνειδητά ή ασυνείδητα.

Το πιο εκφραστικό σημείο του προσώπου είναι τα μάτια, που χωρίς να μιλούν πολλές φορές λένε πολλά. Οι φυσικές κινήσεις και γενικότερα η γλώσσα του σώματος επίσης ανήκουν στα υψηλά εκφραστικά στοιχεία. Η πιο συχνή ανθρώπινη μη λεκτική επικοινωνία είναι η χειραψία που όλοι μας πολλές φορές της ημέρας και με πολλούς ανθρώπους, καθημερινά έχουμε (Κοτζαϊβαζογλου I & Πασχαλούδης 2002)

Άλλες μορφές μη λεκτικής επικοινωνίας είναι η οπτική επαφή η οποία εκφράζει την θέληση για επικοινωνία, το κάθισμα στην άκρη της καρέκλας το οποίο υποδηλώνει νευρικότητα ή ανυπομονησία και το σταύρωμα των χεριών το οποίο μπορεί να σημαίνει απροθυμία στο να συνεχιστεί η συζήτηση.

Σε μια μελέτη που έγινε, διαπιστώθηκε ότι το 55% του περιεχομένου του μηνύματος μεταβιβάζεται από τις εκφράσεις του προσώπου και την “ πόζα ” του σώματος, ενώ 38% απορρέει από τον τόνο της φωνής. Οι λέξεις αυτές καθαυτές “ μετρούν ” για το 7% μόνο (Χυτήρης, 1996)

Τέλος οι εκφράσεις του προσώπου μπορούν να κατηγοριοποιηθούν ως εξής :

- 1) Ενδιαφέρον - Έξαψη
- 2) Απόλαυση - Χαρά
- 3) Έκπληξη
- 4) Φόβος
- 5) Περιφρόνηση
- 6) Αγωνία - Οδύνη
- 7) Ντροπή
- 8) Θυμός

Η παρουσία της μη λεκτικής επικοινωνίας είναι συχνή στη ζωή των Κληρικών. Όπως ήδη αναφέραμε στο κεφάλαιο της διαδικασίας της επικοινωνίας ο Ιερέας πολλές φορές με κινήσεις όπως για παράδειγμα με την Ευλογία του χεριού του μεταφέρει το μήνυμα της Ειρήνης στους πιστούς. Μέσα στη λειτουργική ζωή της

Εκκλησίας κατά την τέλεση των Μυστηρίων είναι πολλές οι φορές που συναντάμε τέτοιου είδους επικοινωνία. Άλλη μια χαρακτηριστική περίπτωση είναι η υπόκλιση που γίνεται για να δηλώσει την ευλάβεια και την αποδοχή των τελουμένων. Επίσης, στην προσωπική σχέση του Κληρικού και κυρίως στο Μυστήριο της Εξομολογήσεως , πολλές φορές εκφράζουμε με τις κινήσεις του σώματος τη συμπάθειά μας και την κατανόηση σε όσα οι πιστοί εκμυστηρεύονται στον Ιερέα.

Τέλος, μια χαρακτηριστική, καθημερινή στιγμή , μη λεκτικής επικοινωνίας, στη ζωή των Κληρικών είναι όταν οι πιστοί πλησιάζουν τους Ιερείς και ασπάζονται το χέρι τους ζητώντας την ευχή και την ευλογία τους. Αυτή η κίνηση είναι πολύ σημαντική και ουσιαστική στη ζωή της Εκκλησίας μας, διότι ο Ιερέας προσφέρει το χέρι που αγγίζει τον Χριστό και όχι το δικό του και ουσιαστικά μεταφέρει όχι την δική του ευχή αλλά την ευχή και την ευλογία του Χριστού.

(συνεχίζεται)